

er en meget høj Løn; jeg kan sige saa meget, at i Svendborg Amt vil det blive gennemsnitlig 3, 4, 500 Kr. for hvert Sogn. Det anser jeg ikke for nødvendigt til at dække Udloegene med, og som Løn maa jeg paa det bestemteste protestere derimod. Min Mening er altsaa den, at saaledes som Forslaget her er stillet, maa jeg stemme imod det, men at vi derimod maa indhente nærmere Oplysninger og se, hvorledes denne Lov kunde blive forandret saaledes, at den maatte kunde finde Indenrigsministerens og Tingets Billigelse. I alt Fald følger det af sig selv, at da denne Lov er kommen frem, bør man paa enhver Maade se at forhandle om Sagen og iøvrigt se at bringe Oplysninger til Bæje, saa at man kan danne sig en retfærdig Mening om den.

Berøttelsen: Ja, Tanken i det foreliggende Lovforslag har min fulde Sympati, og jeg vil meget anbefale den til Tingets Velvillie. Hvorvidt man kan finde en anden Form, der vil være heldigere, skal jeg henstille. Den, som her er valgt, tiltaler ikke mig. Jeg finder saaledes ingen Anledning til, at der skal fastsættes en bestemt Sum som Grænse for, hvad der maa tilstaaes. Jeg tror ikke, man behøver at være bange for, at der tilstaaes mere end nødvendigt. Og dernæst finder jeg heller ikke, der er Anledning til at man skal holde to Møder for at afgøre et saa simpelt Spørgsmaal. Det forekommer mig, at man godt kan overlade til Sogneraadet at vedtage det i et enkelt Møde. Selve Spørgsmaalet om, hvorvidt Sogneraadets formændene skulle have Løn, er jo gammelt. Det blev jo ogsaa drøftet her i Rigsdagen under Forhandlingen om den nugældende Kommunallow af 6te Juli 1867, men det endte med, at man blev staaende ved den Bestemmelse i Lovens § 26, der i Dag er oplæst af den højtærede Indenrigsminister. Men hvordan have Forholdene udviklet sig. De have i Praksis udviklet sig paa en ganske anden Maade. Fra 1867 indtil 1890 har Forholdet været det, at Amtsrevisorerne og Amtsrådene som Regel have set igennem Tingre med, hvorledes disse Medhjælpssummer blev anvendte, om de blev anvendte til Medlemmer, der gjorde Arbejdet for Formanden, eller om han selv beholdt Beløbet eller delte det med sin Medhjælper. Saadan har Praksis været, og det er kun en Skrivelse fra den nuværende Indenrigsminister, der har vendt op og ned paa dette Forhold. Anledningen til Ministerens Skrivelse var, som ærede Medlemmer maatte vide, at det af et Amtsråds

Forhandlinger frengik, at „de Beløb, som Sogneraadets formændene med Amtsrådets Samtykke oppebære af Kommunekasserne til Medhjælp ved Bestridelse af deres Forretninger, skulle kunne passere til Udgift i Kommuneregustaberne uden Regnskabsafleggelsen, naar Beløbet udgør mindre end 20 Dre pr. Td. af Kommunens Hartkorn“. Da dette kom den højtærede Minister for Dje, udstedte han en Skrivelse af 11te September 1890, hvori det hedder — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse det — „I denne Anledning skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstligt melde, at da det strider mod den paagældende kommunale Ordning, at Sogneraadets Formænd under nogen som helst Form modtage Vederlag for deres Arbejde, hvorimod alene den fornødne Medhjælp kan tillades betalt af Kommunekassen, maa Ministeriet anse det nødvendigt, at der forlanges Dokumentation for, at Beløbet er anvendt i det Hjemod, hvortil det er bevilget.“ Det er utvivlsomt, at den højtærede Minister har Lovens Ord for sig, men disse Lovens Ord, der her ere indskræpede i saa streng en Form, have omstødt den Praksis, der faktisk har bestaaet, efter mit Kendskab til Forholdene, i mange Kommuner hidtil. Og hvad opnaar Ministeren nu hermed? Nu opnaar han sikkert det, at der bliver taget Medhjælper, som vi ikke tidligere have set antagne som Medhjælper for de kommunale Raad. Det er mig bekendt, at flere Steder har, efter denne Ministerens Skrivelse, Sogneraadets formænd etablert sin Kone som Medhjælper for Sogneraadet, og da Kvinderne, som bekendt, have Lov til at disponere over de Penge, som de selv erhverve sig, er det jo utvivlsomt, at næppe noget Amsraad eller nogen kritisk Revision vilde kunne nedlægge Indsigelse imod, at Sogneraadets formænds Hustru modtager Medhjælpssummen og vitterer for Beløbet. Enkelte Steder ville de mulig antage deres Sønnen, andre Steder maatte deres Tjenestekarle; jeg ved ikke, hvor vidt det kan gaa; men jeg tror ikke, det er heldigt, at man opretholder Bestemmelser, som føre til de Resultater. Det vilde nu interessere mig at høre, om man tror, man kan kassere Konen som Medhjælper for Formanden, da hun jo dog kan yde ham adskillig Medhjælp med Hensyn til at skrive uden paa Breve, affrege Bister og sætte Primærter paa, der er saa mange Ting, en Hustru kan gaa sin Mand til Haande med ogsaa der. Jeg anser det for tilladeligt, at enkelte Sogneraadets formænd have etableret den Praksis, men det fore-